

Redacția
și
Administrația

Cluj Reg. Maria 14
TELEFON 124

Anunțurile se pri-
mesec după tarif.

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

R O M A N E S C

Abonament:

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an " 80.—
Pe 1/4 an " 40.—

Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an " 160.—
Pe 1/4 an " 80.—

Pentru America
Pe un an 2 dolari

Manuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Situația

In România continuă haosul politic, evidențându-se după succesul alegerilor camerelor agricole, ca o grupare puternică, coaliția național-tărăniștii, contra careia liberalii luptă din răsuputeri pentru a se menține la guvern și pentru a-și asigura viitorul regim.

Național-tărăniștii însă, învățând ceva din experiențele trecutului, își continuă activitatea.

Ceva mai interesant nu se înregistrează în politică, decât mesajul Majestății Sale în vederea deschiderii Parlamentului acest mesaj, pe lângă evidențierea proiectelor pentru votare, evidențând și urcarea lefurilor funcționarilor și soldelor militare.

Dorința averescanilor de-a colabora cu alte partide, de altfel de asemenea este interesantă, discutându-se în cercurile politice ca o încercare a liberalilor de-a învrăjbi prin eventualele tratative averescane cu naționaliștii, înțelegerea național-tărăniștii, avându-se în vedere, că pe averescani liberalii îi folosesc ca pe niște unelte.

Disidenții liberali, sub egida purificării, îi dau mai mult de lucru guvernului. Numărul disidenților sporindu-se și o mare parte grupându-se pe lângă ziarul nou „Răspunderea”, care este al disidenților liberali, a pus pe gânduri pe actualii conducători ai guvernului. Conducătorii acestia își dau seama, că disidenții, dacă într'adevăr vor intra în alegerile comunale cu liste independente, poate vor adera la alte partide și astfel vor accelera tragedia guvernului.

*

In străinătate, în ce privește politica mondială, se înregistrează ca o mare senzație aranjarea chestiei pacturilor, de garanță ale marilor puteri și tratativele germano-sovietice, cari întrucât se vor dovedi a fi politice, vor provoca mari încurcături, necadrând cu tratativele pacturilor de garanță îndreptate de altfel contra Rusiei.

Mică Antantă de altfel de asemenea a stârnit senzație cu ideea de-a încheia și ea pacturi de garanță, evident și aceste îndreptându-se contra Rusiei.

Blocul anti-sovietic prin urmare zi de zi se întărește, fără însă a-și evidenția scopul, dar și Sovietele sunt sigure, că toate pacturile de garanță sunt îndreptate contra colosului rusesc.

Pacturile de garanță, de altfel, ținând în șah pe bolșevici, desigur vor grăbi restabilirea complectei liniște mondiale, prin terorizarea bolșevicilor și astfel vom putea evita un nou război mondial, care de altfel numai în favoarea progresului nu ar fi.

Convocarea consilierilor Camerei de Comerț

Alegerea comitetului central și președintelui Camerei. — Aprobarea parțială a alegerilor. — Ce va fi cu contestațiile?

Rezultatul alegerilor camerelor de industrie și comerț trimițându-se guvernului pentru aprobare, cu toată s'au înaintat și contestații, a fost aprobat pentru Cluj, însă cu condiționea, ca la categoria VIII să se facă noi alegeri.

Alegerea pentru această categorie de altfel s'a stabilit pe 23 Oct. a. c. dar întrucât la această dată nu se vor prezenta alegătorii în număr suficient, atunci alegerea va avea loc în 29 Oct. a. c. fără considerare la numărul alegătorilor.

În privința adunării consilierilor încă nu s'a hotărât nimic până acuma,

dar în privința persoanei președintelui Camerei de Industrie și Comerț s'a căzut de acord, în persoana dlui Ing. Negruțiu, în care alegătorii au încredere, dsa satisfăcând și până acuma foarte corect treburile Camerei în calitate de președinte.

Prin urmare nizuința cofetarului Tuffli, — care de altfel nici n'a fost ales nici în consiliu — și nizuința zarafului Victor Ilescu pentru a se cocoța în scaunul prezidențial al Camerei, a căzut, conducerea acestei instituții reclamând pricepere, autoritate și moralitate indiscutabilă.

M.

Lucrările alegerilor comunale

Chestia listelor alegătorilor. — Normele alegerilor.

Lucrările alegerilor comunale s'au terminat deja, în ce privește alcătuirea listelor alegătorilor, dar, deși era vorba, listele încă nici în prezent nu s'au afișat, neprimindu-se încă dispoziții în acest sens dela guvern.

Listele s'au făcut din oficiu, după listele de înscriere a cetățenilor și astfel fiecare cetățean recunoscut, întrucât îndeplinește normele legii, are drept de vot. Din acest motiv se dă mare importanță alegerilor comunale votând toți cetățenii, cari au drept de vot și în alegerile pentru Parlament.

Rezultatul alegerilor comunale, prin urmare va fi similar celui al alegerilor politice pentru Parlament, acest rezultat pecetluind soarta viitorului guvern.

Normele alegerilor, de altfel, după cum am mai anunțat, sunt deja stabilite.

În sensul legii administrative, care s'a votat în 10 Iunie, consiliile comunale se aleg direct în proporția de 2/5 de către alegătorii comunali, pe baza listelor de alegători comunali; 3/5 din membri consiliilor fiind funcționari comunali, conducători, iar 2-7 membri putând fi și femei chemate.

În comunele orășenești cu peste 100.000 locuitori se aleg 30 membri, cu locuitori până la 100.000 în total 24 membri, cu locuitori până 50.000 în total 18 membri, cu locuitori până la 25.000 în total 15 membri, iar cu locuitori sub 10.000 12 membri. În comune rurale, fără considerare la numărul locuitorilor, se aleg 9 membri. În afară de aceștia se aleg și membri supleanți, cari nu pot fi mai mulți decât 1/3 a membrilor ordinari.

La alegerile județene 2/5 de asemenea se aleg de către alegătorii comunali și anume: în județele cu peste 400.000 locuitori 36 membri; iar sub acest număr de locuitori 24 membri și 1/3 membri supleanți.

După normele indicate, câte un membru trimite în consilii camerele de

industrie și comerț, cele agricole și cele de muncă.

Alegerile se fac pe timp de 8 ani reînnoindu-se din 4 în 4 ani și drept de alegere are fiecare cetățean român, care a trecut de 21 ani și s'a înscris în listele de alegători.

Avându-se în vedere și numirile din oficiu, numărul covârșitor al românilor deci este asigurat și în comunele cu majoritate neromână.

Retrogradarea funcționarilor

Li-se iau funcționarilor și biletele de circulație pe C. F. R.

Politica economilor, după cum am mai anunțat, a stârnit vii nemulțumiri, în special în corpul funcționarilor, cari de altfel au destul de mizerabile lefuri.

Rândul trecut am dat știrea despre începerea pensionărilor, indicând câteva pensionări recente, după menționarea reorganizării ministerelor, respective retrogradarea funcționarilor.

Acuma însă avem din nou să înregistrăm un dezavantaj al stălpilor administrației: s'a hotărât să nu se mai acorde funcționarilor bilete de circulație pe C. F. R. Excepție sunt exclusiv funcționarii, cărora ministerul lor competent le acceptă să li-se socotească costul biletelor în contul său, C. F. R. comercializându-se.

Soarta restului biletelor nu se știe încă, dar ni-o putem presupune, după dispozițiile indicate.

Se speră însă, că fiind să plece în trei rânduri, în fine totuș se va simți dator dl Văitoianu să plece dela conducerea Ministerului de comunicație, pentruca să nu mai provoace atâtea nemulțumiri.

— Căutăm corespondenți harnici în întreaga țară. Reflecțiilor vor înainta împreună cu ofertele respective și o corespondență de probă.

Chestia chioscurilor

O serie de chioscuri, cari cu autorizație, evită să vândă timbre.

În ultimul timp în Cluj s'au dat autorizații pentru instalarea mai multor chioscuri. Dintre aceste și în Piața Unirii sunt destule.

De altfel aproape toate chioscurile vând tutun și ziare, având totodată și autorizații pentru a vinde și timbre fiscale și mărci postale etc. Cu toate aceste timbre fiscale abea se găsesc ici-colo, iar mărci nici nu se prea găsesc la aceste chioscuri.

Autoritățile competente ar trebui să se intereseze mai de aproape de aceste chestii, fiind vânzarea timbrelor în interesul Statului.

Chioscurilor, cari nu prea dau interes vânzării timbrelor, mărcilor etc. ar trebui să li-se aplice sancțiuni, pentru a ține la dispoziția publicului articolele pentru cari au autorizații, la din contra să li-se retragă brevetele.

Impărțirea județelor

Câte județe și plase s'au stabilit? Impărțirea veche rămâne până la alegerile comunale.

În legătură cu legea administrativă s'a stabilit și împărțirea județelor, sancționându-se legea acum, zilele aceste, rămânând însă vechea împărțire până la noile alegeri comunale.

În întreaga țară conform noii legi, s'au stabilit 71 județe în locul celor 76 existente, cu 496 plase în loc de 426.

Nouă plase s'au stabilit pentru Ardeal și Banat 25, Bucovina 21, Regatul vechiu 14, Basarabia 6, iar primpreturi în total 434 în cari sunt repartizate 5420 secretariate comunale, în Regatul vechiu cu 3672, în Ardeal și Banat cu 4034, în Basarabia cu 714, iar în Bucovina cu 312 comune, excepționându-se orașele, cari se cifrează în total la 180.

Caracterul orașelor de asemenea s'a stabilit în vederea autonomiei administrative, accelerându-se alegerile comunale, pentruca să putem progresa mai repede spre restabilirea administrației normale.

În urma noii împărțiri s'a schimbat și numele unor județe, Bistrița-Năsăud numindu-se *Năsăud*, Cojocna: *Cluj*, Chișinău: *Lăpușna*, Alba de jos: *Alba*, Solnoc-Dăbâca: *Someș*, Turda-Arieș: *Turda* iar Mureș-Turda: *Mureș*.

Au primit noi reședințe județele: Alba în loc de Aiud: *Alba-Julia*, Caliacra în loc de Bazargic: *Balcic*, Târnavă în loc de Diciosânmărtin: *Blaj*, Sătmăr în loc de Careii-Mari: *Baia-Mare*.

Județul Caraș-Severin împărțindu-se în două, județul *Caraș* și-a primit ca reședință orașul *Oravița*, iar județul Severin a rămas cu capitala *Lugoș*.

Din noua împărțire se poate constata, că Ardealul are mai multe comune (4034) întrecând chiar și ve-

chiut Regat, care împreună cu Dobrogea, Cadrilaterul etc. abea are 3672 comune.

Basarabia împreună cu Bucovina abea are 1026 comune.

Comunele sunt mai dese deci la noi și mai rare în Bucovina și Basarabia.

Reorganizarea Poliției

In atențiunea dlui Gritta, prefectul poliției Cluj.

Comisariatele poliției în ultimul timp au ajuns într'un hal nemaipomenit, dejosându li-se localurile aproape la nivelul unor grajduri.

Prefecturilor polițienești, de altfel li-se prevede un mic buget pentru întretinerea organizațiilor polițienești și prin urmare și a comisariatelor. Din acest buget sunt a se aproviziona și comisariatele cu hârtie, penițe etc. și cu cele necesare întreținerii.

Toate necesarele se acordă de altfel dela Prefectura Poliției, dar numai pe hârtie, pentru că în realitate șefii comisariatelor și biourourilor sunt nevoiți să și-le procure pe spesele lor proprii.

De repararea, respective îngrijirea localurilor acestor biourouri, nici vorbă.

De pildă la Comisariatul I. din Palatul Primăriei, și la altele ar fi necesar să se vopsească localul și să se repare sobele, aranjamentul etc.

Comisariatul I. și în legătură cu acesta și celelalte biourouri, au făcut memorii în acest scop, adresându-se prefectului de poliție, pe atunci dl colonel Boerescu. Nici răspuns n'au primit, deși era o chestie de prestigiu a serviciilor polițienești.

Dl Gritta, actualul prefect, în tot cazul, ar face bine, dacă s'ar îngriji mai de aproape de întreținerea acestor biourouri, ca un om pedant, care trebuie să dea importanță și întreținerii organizațiilor de sub conducerea d-sale.

TEATRALE

Opera Națională și-a început stagiunea Marți, cu opera „Trubadurul” înregistrând un destul de bun succes avându-se în vedere, că această operă deja a fost foarte des reprezentată împreună cu operele: Aida, Regina de Saba, Cavaleria Rusticana, Evreica, Traviata, Tosca etc.

Ar fi de dorit, ca să se reprezinte odată și opere noi în această stagiune baremi, aducând ceva mai nou direcțiunea, pentru a-și evidenția dorința de muncă și nu de trândăvie!

Programul Operei Române:
Duminecă matineu 11 Oct. Făt-Frumos
Luni 12 Oct. Samson și Dalila
Miercuri 14 „ Traviata cu dra Anghel
Vineri 16 „ „ „ „
Dum. 18 „ Trubadur
Luni 19 „ Traviata cu dra Anghel

Local de prăvălie

mare frumos de mărime 5+15 mtr. să închiriază

imediat

Informațiuni la
Librăria Anca Cluj P. Unirii.

Direcțiunea Uzinelor Electrice Cluj.

No. 2057-1924.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că la 13 Noembre a. c. ora 11 se va ține licitație publică pentru furnizarea imprimatelor și registrelor necesare Uzinelor Electrice.

Ofertele închise și sigilate se vor înainta până la ora licitației Consiliului Orășnesc Cluj.

Desfacerea ofertelor se va face în sala de ședință a orașului la data de mai sus.

Caetul de sarcini și informațiuni se vor cere dela Direcțiunea Uzinelor Electrice, Calea Regele Ferdinand No. 30 unde se pot vedea și modelele imprimatelor și registrelor.

Ofertanții se vor conforma Art. 72—82 din legea contabilității, — supra oferte nu se primesc.

Cluj, la 7 Octomvrie 1925.

Directorul Uzinelor
Inginer: ROATĂ.

Informațiuni

— Controlul localurilor de comerț și consumație. Ministerul de finanțe a luat măsuri să se facă un sever control la toate localurile de comerț și industrie ce sunt supuse impozitului pe cifra de afaceri, și a se dresa acte de contravenție acolo unde se va constata că nu se ține socoteală amănunțită de încasări sau nu se vârsă impozitul la termen. Tot astfel se vor controla localurile de consumație (restaurante, cofetării, cafele, etc.) din orașe precum și magazinele ce vând articole supuse impozitului pe lux ca: mățasuri, articole de parfumerie, blănuri, ghete de lac, articole de lingerie fină, automobile sau accesorii, băuturi de lux etc., dacă se eliberează cumpărătorului adeverințe din carnete oficilizate, urmând ca acolo unde se produc nereguli să se adreseze acte de contravență.

— Sala Conservatorului Str. Brătianu Nr. 14 Duminecă, 11 Octomvrie ora 9 seara Concert de harfă dat de ana S. Niculescu-Kulbin maestră de harfă, premiata I. a Conservatorului Național din Paris cu concursul trei Titi Fotino profesoară la Conservator, dipl. la Școala Normală din Paris. Bilete la librăria Anca Fiața Unirii 32.

— Poșta dela Prefectura poliției a început să stârnească foarte multe nemulțumiri, avându-se în vedere, că locul nu este potrivit, neavând clientelă suficientă. În public se crede, că ar fi mai practic să se mute această poștă în str. Regina Maria, care este o stradă mai comercială și are trafic mai mare, stând mai convenient la îndemâna publicului.

— Prefecți noi. A fost numit prefect în județul Timiș protopopul S. Oprea, directorul băncii Timișana, iar în județul Mureș Turda fostul subprefect Roșca, în locul dlui V. Maior.

— Circul Kludski și-a început Sâmbătă reprezentațiile, evidențând prețuri foarte urcate, pe care însă le crede reale, având enorme spese și cu întreținerea foarte multelor sale animale dresate, cari formează aproape o expoziție, cu fel de fel de animale exotice etc. Circul Kludski de altfel se evidențiază, ca unul dintre cele mai mari din lume, având și un personal excelent.

* Imprintate pentru Secretari la librăria Anca.

Avis.

Avem onoare a aduce la cunoștință Onor. public consumator, că în ziua de 10 l. c. între orele 12—16 se va întrerupe curentul pentru întreg orașul din cauza lucrărilor ce se vor executa pe linia de înaltă tensiune Cluj - Someșul-Rece.

Directorul Uzinelor
Ing. ROATĂ.

Grăbiți la Restaurantul

Esperanto

Abonament lunar 990.

Cupoane de mâncare. Grădină de vară.

Prepar elevi de liceu din toate studiile în limba română și maghiară. Eventual contra locuință, preferând locuință cu pian.

A se adresa la Librăria Anca P. Unirii 32.

La Librăria Alex. Anca se primesc abonamente pentru Revista

„TEATRU“

pe un stagiu 200 Lei. Apare bilunar.

* Imprintate Advocățiale la librăria Anca.

In atenția femeilor!

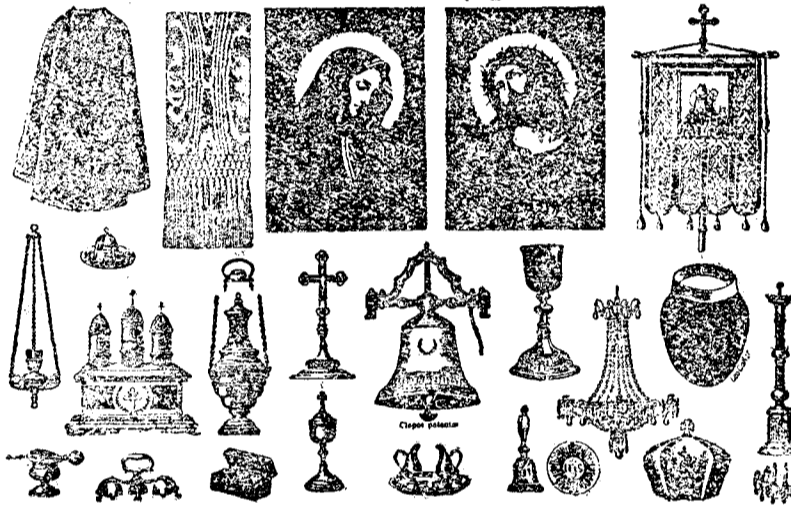
În editura Al. Anca din Cluj a apărut în a doua ediție „Albumul de modele pentru cusături românești” de dna Maior Chodora, profesoară. Broșura este foarte bine îngrijită cu modele de țesături românești și apreciată din partea M. S. Regina Maria și A. S. R. Principesa Ileana.

Această broșură costă 85 Lei plus 5 lei porto.

De vânzare o mașină de sfredelit. A se adresa la ziar.

Cea mai mare firmă românească din Ardeal Alexandru Anca, Cluj

Fabrică de ciopote. Mare depozit de Ornate, icoane și cărți bisericești. Fondat 1908. Mare Librărie și Tipografie. Fondat 1908.

Nou! O nouă Carte de Rugăciuni. Nou!

Cu onoare Vă anunțăm, că a apărut în ediția mea, și se află de vânzare cea mai nouă și împrejurărilor actuale cea mai potrivită carte de rugăciuni, învățături creștinești și cântări, intitulată:

„CĂRAREA FERICIRII“

întocmită din cărțile rituali a Bisericii din orient și alte cărți de pietate de George Mânzat preot în Dej, cu aprobarea Preasfințitului Domn Dr. Iuliu Hossu episcop și a Ven. Ordinariat de Gherla sub Nr. 581—1925.

Această carte de un conținut bogat e întocmită astfel, încât să poată servi spre îndestularea lipsei sufletești a credincioșilor de toată categoria.

E cea mai potrivită carte pentru elevii din școlile medii, normale, primare, școlile de adulți și de meserii, pentru cantori, militari, poporul de rând dela sate și orașe de ambele confesiuni.

Intellectualii noștri iubitori de biserică, vor afla în urmă într'ansa, cartea cea mai acomodată pentru trebuințele lor sufletești, iar damele pe lângă tot aceea ce nobilitează și înfrumusețează sufletul unei femei, — vor putea avea cartea cea mai elegant executată dintre cărțile de rugăciuni românești apărute până acum.

Conține capitolele următoare :

Despre rugăciuni. (Învățături). Rugăciuni de dimineață. Rugăciuni la Măneacă. Despre S. Liturghie. (Învățături). Rugăciuni la s. Liturghie. Urmarea s. Liturghii. Rugăciuni la Însărat (vecerne). Rugăciuni de seară. Despre Taina Pocăinții. (Învățături). Rugăciuni înainte și după Mărturisire. Cei șapte ps. penitențiali. Despre s. Taină a Cuminecăturii. Învățături despre s. Taină a Cuminecăturii. Meditație despre s. Cuminecătură.	Rugăciuni înainte și după s. Cuminecătură. Rugăciuni ocazionale. Cinstitul Paraclis a Pr. V. Maria. Canon de mângâiere către Domnul Nostru Isus Hristos. Troparele și condacele Învierii. Troparele și condacele sărbătorilor. Priesne. Troparele morților. Colinzi și cântece de stea. Viersuri la morți. (Viersul lui Lazar... Cu lacrimi și fiori. Cântare de smerenie către Domnul Nostru Isus Hristos.
---	---

Se pregătesc în următoarele ediții (legături):

Legată în hârtie tare carton bucata Lei 85.—
Legată în pânză fină cu cruce aurită bucata „ 140.—
Legată în Piele Lux tipărită pe hârtie velină aurită pt. dame „ 280.—

În interesul propriu rog să faceți comanda de pe acum deoarece s'a pregătit în număr limitat.

La comenzi până la 10 exempl.

primiți 5%o rabat reducere.

Cu stimă
Alexandru Anca
librar — Cluj.

Preț Curent pentru Ornamente bisericești :

Odăjdii (Vesminte preoțești) constă-tătoare din :

1 Felon, 1 Epitrafir, 2 Aere, 2 Mănecețe, 1 Brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive din damast de mătase în calități deosebite cu prețul de 8000—25000 Lei.

Prapori :

în diferite culori 90 cm. lat 120 cm. lung cu

două chipuri sfinte pe două părți văpsite pe pânză [chipul după dorință] are 3—4 tăieturi cu posomant aurii sau argintiu prețul unui prapor dela 3000—6000 Lei fără rudă.

Mustre de stoffe pentru odăjdii sau prapori se trimiț numai contra 200 Lei anticipativ.

La restituirea mustrelor să predau banii.